

Rvačka v jídelně: Kterého žáka má ředitel potrestat?

1 O CO V LEKCI JDE?

Co si máte z této lekce odnést:

- Porozumění, že o minulosti, o tom, co se stalo, se dozvídáme z tzv. historických pramenů a dalších zdrojů.
- Obezřetnost, s níž máte přistupovat k různým informacím o minulosti jako spíše k tomu, co se mohlo stát.

Představte si situaci: Jste ředitelem školy, který se snaží zjistit, co se stalo při rvačce mezi dvěma žáky v jídelně. Konflikt nastal mezi Robertem a Tomášem. Vaším úkolem je posoudit, kdo konflikt vyprovokoval.

2 JAK VLASTNĚ VZNIKÁ HISTORIE?

Informace o tom, co se stalo v minulosti, čerpáme z tzv. „historických pramenů“. Takovým zdrojem informací mohou být kosterní pozůstatky z pravěku, středověké kroniky či historické fotografie z moderní doby.

Podtrhněte tři zdroje informací, které by vám jako řediteli pomohly dozvědět se, co se stalo v jídelně:

školní kronika - Wikipedie - vykopávky - svědectví lidí, kteří byli v jídelně - záznamy z kamer v jídelně - učebnice dějepisu - rozházené židle v jídelně - svědectví lidí, kteří nebyli v jídelně, ale kluky dobře znají

3 CO POTŘEBUJETE JEŠTĚ VĚDĚT, NEŽ SE DÁTE DO PÁTRÁNÍ

Podtrhněte v textu informace, které vám mohou pomoci při pátrání po tom, co se stalo:

V jídelně se poprali Robert s Tomášem. Robert je nový žák. Je tichý, nesmělý a nemá moc kamarádů. Přistěhoval se do města před měsícem se svými rodiči. Robertův táta přijel převzít hlavní továrnu ve městě. Kvůli špatné situaci v továrně propustil mnoho lidí včetně rodičů Tomáše. Tomáš je oblíbený žák, je velmi přátelský a je s ním zábava. Každopádně v poslední době je trochu samotářský a posmutnělý.

4 ZHODNOŤTE VÝPOVĚDI SVĚDKŮ

Jako ředitel školy jste mohl vyslechnout více osob, které byly přítomny v jídelně v době rvačky. Vaším úkolem je přečíst si jejich svědectví a zhodnotit je v tabulce podle následujícího příkladu:

Učitel češtiny: „Abych byl upřímný, moc mě nepřekvapuje, že se to stalo. Ve škole i ve městě je cítit napětí kvůli propouštění. Hodně lidí rozhodnutí nového vedení továrny našťvalo. I já musím říct, že mě udivilo. Má to hrozný dopad na lidi a mně je všech místních kluků líto.“

Svědék	Co vám svědek říká?	Pomůže vám svědectví zjistit, co se stalo? Proč ano? Proč ne?	Ohodnoťte důvěryhodnost svědka na škále. (1 nejméně důvěryhodný, 10 nejvíce)
Učitel	Ve městě je cítit napětí kvůli propouštění z továrny.	Ano - Učiteli můžeme důvěřovat. Dělá ve škole. Žije dlouho ve městě. Ukazuje nám další důležité okolnosti	4-5

Robert: „Začal si ten kluk - Tomáš. Já jsem jen stál ve frontě a on do mě pořádně vrazil. Absolutně nechápu proč. Prostě na mě vyjel. Vlastně se vůbec neznáme a prudí mě od chvíle, co jsem začal chodit do téhle školy. On a jeho kámoši na mě vždycky na češtině čumí. Nechápu kvůli čemu.“

Tomáš: „Ten kluk je normální blázen. Otočil se a z ničeho nic mi jednu vrazil. Stál jsem tam s kamarády, v klidu jsme se bavili a on se najednou otočil a jednu mi vrazil – absolutně bezdůvodně. Je to fakt magor. To vám řekne každý.“

Erik (Tomášův dobrý kamarád): „Ten nový kluk si určitě začal. Prostě z ničeho nic zaútočil. Je to magor a myslí si o sobě, že je něco víc – kvůli svému tátovi.“

Jana (Tomášova přítelkyně): „Nebyla jsem u toho. Všechno, co můžu říct, je, že Tomáš se poslední dobou chová divně. Nevím, co se děje, ale není ve své kůži.“

Kuchařka: „Skupinka kluků se navzájem poštuchovala. Myslím, že to byla nehoda – někdo vrazil do toho nového kluka a ten to špatně pochopil.“

Michal (spolužák ze třídy, který byl na češtině s Robertem a Tomášem hodinu před obědem): „Dneska jsem nešel na oběd a s Tomášem a Robertem se moc nekamarádím, ale všiml jsem si, že se Tomáš a jeho parta naváželi do Roberta, když to neviděl učitel. Nemlátili ho, jen si z něj utahovali a Robertovi to nebylo příjemné.“

Tomášova máma: Tomáš by si nikdy nic nezačal. Je to moc milý kluk. Víím, že to má teď těžké, když jsme přišli o práci, ale stejně by se s nikým nezačal prát. Často radí mladším klukům a pomáhá u nás v kostele. Můžete se zeptat kohokoli ve městě.“

Robertův táta: „Jsem si stoprocentně jistý, že Robert by nikomu nezkřivil ani vlas, kdyby nebyl vyprovokován. Věřte mi. Museli jsme se několikrát stěhovat, Robert tedy bohužel ví, co je to být nováček ve škole. Vždycky pečlivě sleduju, jak se zařadí a pokaždé si brzy získal kamarády. Robert by nikdy žádný konflikt nezpůsobil, to není jeho styl.“

Svědék	Co vám svědek říká?	Pomůže vám svědectví zjistit, co se stalo? Proč ano? Proč ne?	Ohodnoťte důvěryhodnost svědka na škále. (1 nejméně důvěryhodný, 10 nejvíce)
Robert			
Tomáš			
Erik			
Jana			
Kuchařka			
Michal			
Tomášova máma			
Robertův táta			

5 ZOBECNĚTE SVOJI PRÁCI SE SVĚDECTVÍMI

Podle čeho poznáme, zda někomu můžeme, či nemůžeme věřit? Doplňte do tabulky výroky A–F z výběru.

Kritéria důvěryhodnosti	
Důvěryhodný svědek je takový, který...	Svědék, kterému nemůžeme moc věřit, je takový, který...

- A) je blízký rodinný příslušník účastníka rvačky (např. rodič)
- B) sice dobře zná účastníky rvačky, ale nemá důvod někomu nadržovat
- C) účastníky rvačky blíže nezná, ale nemá důvod lhát
- D) nám popisuje okolnosti a možné příčiny či důvody a nemá důvod lhát
- E) byl u rvačky, ale má důvody někomu nadržovat (např. je kamarádem jednoho z rváčů)
- F) byl u rvačky, ale nemá důvod lhát (protože není kamarádem jednoho z rváčů)

6 KTERÉHO ŽÁKA MÁ ŘEDITEL POTRESTAT?

Nyní zodpovězte otázku. Vciťte se do role ředitele školy, který se musí ke konfliktu postavit a odůvodnit, zda udělí ředitelskou důtku Robertovi či Tomášovi. Anebo rozhodnete zcela jinak? Ve svém zdůvodnění odkažte jmenovitě na výpověď dvou svědků, kteří vám přijdou nejvěrohodnější.

Věc: KONFLIKT V JÍDELNĚ MEZI ROBERTEM A TOMÁŠEM

Jako ředitel/ka školy jsem podrobně prozkoumal/a všechny důkazy a informace o konfliktu v jídelně. Na základě tohoto podrobného zkoumání jsem se rozhodl následovně:

Při rozhodování jsem vyhodnotil tato svědectví jako důvěryhodná:

Svědectví (uveďte osobu)..... je důvěryhodné, protože (rozvedte níže)

Svědectví (uveďte osobu)..... je důvěryhodné, protože (rozvedte níže)

Vzhledem k dalším různým okolnostem bych k však rád/a dodal/a následující:

ředitel\ka školy